

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Marcelou Sedmíkovou ve věci žalobce: **B. A.**, zast. **Organizací pro pomoc uprchlíkům**, Kovářská 4, PSČ 190 00, Praha 9, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra ČR**, Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 10. 2011, č. j. OAM-395/ZA-ZA06-ZA14-2010, ve věci mezinárodní ochrany, takto:

I. Žaloba se z a m í t á .

II. Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Shora označeným rozhodnutím neudělil žalovaný žalobci mezinárodní ochranu dle ust. § 12, § 13 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu). Jeho žádosti vyhověl v té části, na kterou dopadá ust. § 14a téhož zákona a žalobci udělil doplňkovou ochranu na dobu 12 měsíců ode dne nabytí právní moci rozhodnutí.

Toto rozhodnutí napadl žalobce včas podanou žalobou v níž podrobně popsal důvody pro které Bělorusko opustil, objasnil své dosavadní aktivity v Bělorusku, v důsledku kterých odešel a stejně tak osvětlil okolnosti, pro které se obává návratu do země. Důvody své žádosti opíral žalobce o naplnění podmínek uvedených v ust. § 12 písm. a) zákona o azylu, když v předvolebním období roku 2006 převezl z Polska do Běloruska opoziční tiskoviny ve prospěch tehdejšího (následně neúspěšného) prezidentského kandidáta A. Milinkeviče, které kandidoval proti A. Lukašenkovi. Při celní prohlídce byl zadržen, došlo k zabavení zboží i automobilu, byl opakovaně vyslýchán za použití fyzického násilí. Poté žalobce pravidelně navštěvovala policie v místě jeho bydliště a byla mu uložena vysoká pokuta, kterou se snažil splácet. Z Běloruska odešel na podzim roku 2006, když byl v místě svého bydliště zbit policií a bylo vyhrožována rovněž jeho matce. Ačkoli politicky aktivní osobou nikdy nebyl, přesto s ním bylo ze strany orgánů policie zacházeno jako s představitelem opozice. V jeho případě tak došlo k naplnění obsahu článků 9 a 10 Směrnice Rady 2004/83/ES ze dne 29. dubna 2004 (dále tzv. kvalifikační směrnice) a na povinnost použít eurokonformní výklad poukázal rovněž Nejvyšší správní soud v Brně ve svém rozhodnutí č. j. 2 Azs 45/2008-74 ze dne 13. 8. 2008 (dále jen NSS). Upozornil, že mu byla v zemi původu připisována politická aktivita, kterou správní orgán nemůže odmítnout posoudit jako možné pronásledování z azylově relevantních důvodů pouze proto, že se žalobce fakticky politicky neangažoval. V jeho případě tak nepochybně došlo k naplnění obsahu § 2 odst. 8 zákona o azylu.

Dále upozornil, že byl v Bělorusku již v roce 2003 odsouzen k trestu odnětí svobody na základě Běloruskou policií vynuceného přiznání a to za skutek, který nespáchal. Následovalo odsouzení v souvislosti s pašováním letáků a nyní je proti jeho osobě vedeno další trestní stíhání a Bělorusko požádalo Českou republiku o vydání žalobce k trestnímu stíhání pro obchodování s drogami. V této souvislosti upozornil na rozhodnutí Krajského soudu v Plzni č. j. 1 Nt 101/2010-32 ze dne 23. 4. 2010, který rozhodl o nepřípustnosti extradice. Stejně tak zareagoval na žalobcovu stížnost Evropský soud pro lidská práva. Žalobce vyslovil přesvědčení, že v případě návratu do Běloruska by byl vystaven nelidskému zacházení a současně upozornil na alarmující situaci v běloruských věznicích, o čemž svědčí též zpráva Amnesty International z 28. července 2010. Pro úplnost připomněl, že byl i v České republice odsouzen pro trestné činy krádeže, přičemž svého jednání upřímně lituje.

Namítl, že správní orgán nedostal požadavkům ustálené soudní judikatury a nevyhověl tak zásadě materiální pravdy, neboť dostatečně nezjistil skutkový stav tak, aby o něm nebyly důvodné pochybnosti (např. rozhodnutí NSS sp. zn. 6 Azs 235/2004 ze dne 25. 12. 2005).

Dále žalobce vznesl výhrady do té části rozhodnutí, kterou mu byla udělena doplňková ochrana na dobu 12 měsíců a to zejména s ohledem na délku trvání dané formy mezinárodní ochrany. Vyslovil přesvědčení, že žalovaný byl povinen vymezit dobu udělené doplňkové ochrany způsobem odpovídajícím důvodům jejího udělení. Tato doba by měla být přiměřená skutečné možnosti změny podmínek, pro které byla udělena. K tomuto dle žalobce v napadeném rozhodnutí nedošlo.

Rovněž poukázal na možnost postihu své osoby – v případě návratu - za trestní čin diskreditace republiky. Ačkoli dle zpráv shromážděných žalovaným k takovému postihu nedochází, resp. zahájená trestní stíhání byla zastavena, tak je pravděpodobné, že žalobci by tato situace jistě v trestním řízení přitížila. Rozhodnutí tak vykazuje vytýkané vady, a proto žalobce požadoval jeho zrušení a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení.

Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě ze dne 16. února 2012 popřel oprávněnost žaloby, odkázal na obsah správního spisu, zejména na žádost o udělení mezinárodní ochrany, protokol o pohovoru, použité informace o zemi původu a na vlastní rozhodnutí. Připomněla opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany s tím, že skutkový stav byl zjištěn odpovídajícím způsobem, žalobce v zemi původu žádnou politickou aktivitu nevyvíjel a opakované páchání obecné kriminální činnosti nelze za politické aktivity rozhodně považovat. Jednorázovou akci spočívající v převezení letáků za úplatu neshledal správní orgán za skutečnost dostačující naplnění azylově relevantních důvodů vymezených v § 12 zákona o azylu. Obavy žalobce z návratu označil za neopodstatněné, neboť žalobci v rámci extradičního řízení navrácení do Běloruska nehrozí a stejně tak správní orgán jeho obavy eliminoval udělením doplňkové ochrany.

K námitce týkající se doby, na kterou byla doplňková ochrana udělena, objasnil, že tato nebyla žalobci udělena z důvodů jemu konkrétně hrozící vážné újmy v souvislosti s jeho aktivní činností, ale byla udělena s ohledem na celkové aktuální dění a bezpečnostní situaci v Bělorusku. Tímto rozhodnutím však správní orgán rozhodně nemínil potvrdit jakékoli politické pozadí žalobcova příběhu. V dalších podrobnostech odkázal na odůvodnění přezkoumávaného rozhodnutí, které považoval za zákonné a plně odpovídající jak příběhu žalobce, tak zjištěné situaci v Bělorusku. Navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Soud přezkoumal napadené rozhodnutí podle ustanovení § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, v platném znění (dále jen „s. ř. s.“), v mezích žalobních bodů. Žalobu projednal krajský soud při jednání za přítomnosti obou stran, když přítomnost tlumočníka žalobce výslovně nepožadoval. Obě strany setrvaly na svých procesních postojích.

V přezkumném řízení provedl důkaz podstatným obsahem správního spisu, z něhož ověřil následující rozhodné skutečnosti:

žalobce přicestoval na území ČR v říjnu roku 2006 a v průběhu svého pobytu na území České republiky uplatnil celkem čtyři žádosti o udělení mezinárodní ochrany. O té dosud poslední s datem 22. 11. 2010 rozhodl žalovaný 17. 10. 2011 a následně podaná žalobě byla předmětem přezkumného soudního řízení. V časově poslední žádosti potvrdil, že na území České republiky přicestoval na konci října 2006, je římsko-katolického náboženského vyznání, dosáhl středoškolského vzdělání, politicky aktivní nikdy nebyl, nebyl členem žádné politické strany, hnutí či uskupení, v letech 1997-1998 vykonal vojenskou službu, zdravotní problémy neuvedl.

Ke svým problémům, důvodu odchodu a obav z návratu do Běloruska přednesl následující skutečnosti: z obchodních důvodů konal cesty do Polska a zpět do své země, kam přivážel zboží za účelem dalšího prodeje. Při jedné z cest vyhověl dvěma osobám, které požadovaly převézt do Běloruska balík s tím, že nejde ani o drogy ani o zbraně. Stalo se tak v období předvolební prezidentské kampaně, žalobce byl na hranicích zadržen celníky a obsahem převáženého balíku byly letáky vyzývající k volbě opozičního kandidáta A. Milinkoviče. Žalobci byl zadržen vůz, zabaveno zboží, byl více jak na měsíc zadržen, opakovaně bit a obviněn a následně odsouzen za pašeráctví zboží. Byl mu úředně zabaven automobil a uložena vysoká pokuta, kterou se pokoušel postupně umořovat. Přesto však následovaly opakované návštěvy a prohlídky ze strany policie v místě žalobcova bydliště, žalobce byl fyzicky napadán a jeho matce a sestře policie vyhrožovala. Po dohodě s nimi raději ze země vycestoval. Připustil, že v Bělorusku měl v době minulé problémy s policií a soudy, v roce 2003 byl odsouzen za držení drog na 2 roky odnětí svobody, koncem roku 2005 mu byla udělena pokuta za pašování a v roce 2006 opět problémy kvůli drogám. Za pobytu na území České republiky byl odsouzen dvakrát za trestný čin krádeže.

Oproti své původní situaci, resp. důkazní situaci v předchozích řízeních ve věci mezinárodní ochrany, žalobce odkázal na zprávu Amnesty International z 28. července 2010. Ta ve své zprávě zdůraznila nedobrou situaci v Bělorusku, kde monitoruje zejména porušování práva na svobodu projevu, sdružování, shromažďování, přičemž řadu výhrad má rovněž k oblasti trestní justice a podmínkám ve vězení. V Bělorusku jsou navíc stále udělovány tresty smrti a dochází k popravám odsouzených, přičemž oficiální statistiky nejsou dostupné. Dále žalobce odkázal na usnesení Krajského soudu v Plzni č. j. 1 Nt 101/2010-32 ze dne 23. 4. 2010, které reagovalo na oficiální žádost státních orgánů Běloruska ohledně vydání žalobce k trestnímu stíhání do země za neoprávněné nabytí a držení omamných návykových látek. Krajský soud žádosti nevyhověl a žalobce s odkazem na obsah zásad uvedených v čl. 3 a čl. 6 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod nevydal, neboť byl veden pochybnostmi, že by trestní řízení vůči žalobci neodpovídalo zásadám čl. 3 a 6 Úmluvy. Odkázal na – v řízení již shromážděné dokumenty – a dále na zprávu UNHCR, který poskytl dvě informace o situace v zemi získané od Human Rights Watch a již zmiňované Amnesty International. a na předběžné opatření Evropského soudu pro lidská práva ve Štrasburku dle čl. 39, č. j. 65303/10 ze dne 9. 11. 2010. Podle tohoto rozhodnutí uložil ESLP České republice nevyhostit žalobce do Běloruska „až dokud soud nestanoví jinak“.

Krajský soud při studiu spisu a podkladů pro rozhodnutí ověřil, že informace uvedené v předchozím odstavci v předchozích řízeních nezazněly (celkem logicky a to s ohledem na časovou linku žalobcova příběhu).

Dále se krajský soud při rozboru případu nemohl vyhnout tomu, aby neprovedl porovnání informací o popisu potíží a důvodech odchodu, které žalobce předložil správnímu orgánu v roce 2006 s těmi, které uváděl v poslední žádosti. Je totiž zcela obvyklé, že nejvěrnější a nejobjektivnější popis „událostí“ je člověk schopen poskytnout s co nejmenším časovým odstupem, neboť plynutím doby prožité události

splývají, ztrácejí na jasných obrysech a stejně tak se stávající méně přesnými údaji časové. Krajský soud se proto zaměřil na řízení o první žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany podané 28. 10. 2006. První pohovor k této žádosti se uskutečnil již 12. 12. 2006. Je pravdou, že žalobce od počátku trvá na tom, že problémy začaly po objevení letáků propagujících A. Milinkoviče. Bezprostředně po opuštění Běloruska žalobce popsal průběh incidentu tak, že byl uvězněn na 30 dní, byl mu zabaven pas, automobil a uložena mu pokuta ve výši 700.000 běloruských rublů. **Pokutu zaplatil v plné výši**, auto zpět nedostal, přesto si vyřídil nezbytné formality a opět začal jezdit do Polska za obchodem. Dle tvrzení žalobce jej měly běloruské orgány v Polsku natočit na kameru, následně mu sebraly pas i řidičský průkaz a „snad každý týden“ prováděly domovní prohlídku. Po dohodě se sestrou a matkou tak raději Bělorusko opustil.

V doplňujícím pohovoru konaném dne 26. 3. 2007 žalobce uvedl, že byl uvězněn na 45 dní a k připomínce správního orgánu, že dříve uváděl 30 dní, jednoznačně tvrdil, že muselo dojít k pochybení a trval na 45 dnech vězení. Naopak potvrdil, že uloženou pokutu zaplatil, aby mu byl vrácen cestovní doklad. Uvedl, že **příslušníci milice jej „trochu propleskli“** a odvezli do vězení. Po propuštění obdržel soudní rozhodnutí, kde byl trestán za pašování zboží a to pokutou, zabavením automobilu včetně převáženého zboží a vězením.

Krajský soud měl možnost porovnat obsah těchto přednesů se situací přednesenou žalobcem v posledním řízení o udělení mezinárodní ochrany. V žádosti z 22. 11. 2010 bodem 20. žalobce popisuje výše uvedenou situaci s těmito nuancemi: **zadržen byl na dobu 35 či 45 dnů, byl po celou dobu vyslýchán, fyzicky napadán, způsoby a přístup policie označil doslova za „kruté“**. Zmínil rovněž soudní trest za pašeráctví a to zabavení auta a vysokou pokutu. K té uvedl, že **zaplatil menší částku**, ale nastaly velké problémy s policií. Jednalo se dle žalobce o opakované domovní prohlídky, kdy **policie žalobce zbila před zraky jeho matky a sestry**, následně dle žalobce bylo matce hrubě nadáváno. Veškeré letáky s opoziční tematikou policie prý přičítala k tíži žalobce, on se je ve svém okolí snažil odstraňovat, leč marně. Po dohodě s rodinou Bělorusko opustil.

Prostým porovnáním popisu „těže etapy“ v životě žalobce lze vysledovat, že v poslední žádosti žalobce svůj příběh a okolnosti, které jej provázely, jednoznačně vyhrotil tak, aby příběh žalobce nabyl potřebného politického podtextu. Pokud žalobce Bělorusko opustil z dnes tvrzených důvodů a obav o život, tak je pro soud zcela nepochopitelné, proč o fyzickém násilí páchaném na jeho osobě a psychickém násilí páchaném na jeho matce a sestře se podrobně a jasně zmínil s odstupem šesti let od odchodu z Běloruska. Přitom v řízení o první žádosti byl řádně poučen o svých právech a stejně tak i povinnostech, žádost uplatnil v zásadě bezprostředně po svém příchodu na území republiky, tudíž krajský soud nenalezl jediný rozumný důvod, pro který žalobce dnes přednášené problémy neuvedl v plném rozsahu již v prvním řízení. Pokud dnes hodnotí chování policie jako kruté, pak lze věrohodnosti jeho výpovědi přikládat jen malou váhu, když v roce 2006 jej titíž policisté „jen trochu propleskli“. V přezkumném řízení soudním je v řízeních o udělení mezinárodní

ochrany pevně ustálený názor na požadavek věrohodnosti, logičnosti a přesvědčivosti výpovědí předkládaných žadateli a to tím více za situace, kdy nejsou dotyční schopni svá tvrzení doložit konkrétními důkazy. Krajský soud je v této konkrétní věci - při respektování judikatury Nejvyššího správního soudu v Brně (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 1. 2006, čj. 6 Azs 386/2004-40) – přesvědčen, že žalobcův příběh vykazuje již zmíněné rozpory, které žalobce nebyl schopen přesvědčivě objasnit.

Pro rozhodnutí ve věci obstaral správní orgán tyto důkazy, resp. podkladové zprávy: Informace MZV č. j. 116621/2009-LPTP ze dne 22. 9. 2009 reagující na návrat neúspěšných žadatelů o udělení mezinárodní ochrany do Běloruska, Informace MZV č. j. 111950/2010-LPTP ze dne 7. 9. 2010 zaměřena na aplikaci čl. 369-1 Trestního zákoníku Běloruska, Informace MZV č. j. 106469/2010-LPTP ze dne 2. 6. 2010, zprávu MZV USA o dodržování lidských práv v Bělorusku za rok 2009 ze dne 11. 3. 2010, informace obsažené v databázi ČTK a aktuální zprávy ČTK zachycující politicko-společenskou situaci v Bělorusku v průběhu roku 2011, tedy v době před rozhodováním o poslední žádosti žalobce. Dále správní orgán zohlednil materiály, resp. důkazy doložené žalobcem v průběhu řízení, míněno zejména veškeré podklady mající souvislost s extradičním řízením žalobce do Běloruska.

Po provedeném přezkumném řízení dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná.

Z ustanovení § 28 odst. 1 zákona o azylu vyplývá, že mezinárodní ochranu lze udělit ve formě azylu nebo doplňkové ochrany; shledá-li ministerstvo při svém rozhodování, že jsou naplněny důvody pro udělení azylu podle § 12, 13 nebo 14, udělí azyl přednostně. Pokud správní orgán dospěje k závěru, že nebyly naplněny důvody pro udělení azylu jako vyšší formy mezinárodní ochrany, v souladu se zákonem posoudí, zda-li cizinec nesplňuje důvody k udělení doplňkové ochrany.

Podle § 12 zákona o azylu v platném znění se cizinci udělí azyl, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

Za pronásledování se pro účely tohoto zákona považuje závažné porušení lidských práv, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání, pokud jsou prováděna, podporována nebo trpěna původci pronásledování. Původcem pronásledování se rozumí státní orgán, strana nebo organizace ovládající stát nebo podstatnou část území státu, jehož je cizinec státním občanem nebo v němž měla osoba bez státního občanství poslední trvalé bydliště. Původcem pronásledování se rozumí i soukromá osoba, pokud lze prokázat, že stát, strana nebo organizace, včetně mezinárodních organizací, kontrolující stát nebo podstatnou

část jeho území nejsou schopny nebo ochotny odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před pronásledováním. Za pronásledování se nepovažuje, může-li cizinec s přihlédnutím k osobní situaci nalézt účinnou ochranu v jiné části státu, jehož státní občanství má, nebo je-li osobou bez státního občanství, v jiné části státu svého posledního trvalého bydliště, pokud se obava z pronásledování vztahuje pouze na část území státu.

Z obsahu předloženého správního spisu vyplývá, že správní orgán se případem žalobce podrobně a navíc opakovaně zabýval a posuzoval jeho azylový příběh na pozadí objektivních informací o zemi původu. Po provedeném přezkumném řízení dospěl soud k závěru, že správní řízení netrpí vytýkanými vadami, napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem. V projednávané věci je nezbytné pohlížet na čtvrtou žádost žalobce a následně vydané rozhodnutí žalovaného komplexně, tedy vzít v úvahu rovněž obsah předchozích žádostí, v nich učiněné přednesy žalobce a následná rozhodnutí žalovaného včetně rozhodnutí krajského soudu a NSS.

Důvody opakovaně podané žádosti a podrobný přednes žalobce zaznamenal správní orgán na straně paté svého rozhodnutí. Krajský soud souhlasí se závěrem žalovaného, který ostatně nepopřel ani samotný žalobce, tedy že v jeho případě se jednalo o jednorázovou akci bez jakéhokoli politického podtextu, kdy k převozu tiskovin se žalobce rozhodl za úplatu. K situaci kolem osoby žalobce nelze nezmínit, že trestnou činnost páchal jak na území Běloruska, tak i na území České republiky. Krajský soud neuvádí tuto skutečnost snad proto, že by z ní dovozoval důvody pro žalobcův neúspěch, spíše ji poznamenává proto, že žalobce se zjevně svým jednáním dostával do střetu se zákonem na území obou republik, takže případný zvýšený zájem orgánů činných v trestním řízení o osobu žalobce lze celkem pochopit. Z příběhu žalobce je zjevné, že jeho opakované problémy neměly souvislost s jeho politickými aktivitami a nemůže proto přijmout konstrukci učiněnou zástupcem žalobce, tedy byť žalobce nebyl politicky aktivním, tak z jeho jediného činu (převoz tiskovin s opoziční tematikou) s ním státní orgány nakládaly jako s osobou režimu nepřátelskou. Tento závěr krom jiného soud opírá o již výše zachycenou komparaci výpovědí žalobce učiněných jím v prvním a druhém řízení, kdy je zjevné, že žalobce charakter potíží a intenzitu přístupu orgánu policie spočívající v tvrzeném násilí zcela jasně vystupňoval tak, aby vyzdvihl politický podtext dané situace. Důvody, pro které mu krajský soud neuvěřil, jsou již v tomto odůvodnění zaznamenány a podrobně je rovněž uvádí žalovaný na straně šesté svého rozhodnutí. V případě žalobce nedošlo k naplnění podmínek ust. § 12 písm. a) či písm. b) zákona o azylu.

Krajský soud proto nebude popisovat – v opakovaných řízeních - již mnohokrát řečené a napsané, neboť se plně ztotožňuje se závěry rozhodnutí žalovaného včetně jeho odůvodnění. V daném případě si krajský soud dovoluje odkázat na obsah podrobně odůvodněného rozhodnutí správního orgánu, který se zabýval všemi podstatnými přednesy žalobce a kdy jím zjištěné a následně přijaté a odůvodněné závěry plně akceptuje. Pro tento postup našel krajský soud oporu v

rozsudku Nejvyššího správního soudu v Brně ze dne 27. 7. 2007, čj. 8 Afs 75/2005-130: „*I. Je-li rozhodnutí žalovaného správního orgánu řádně odůvodněno, je z něho zřejmé, proč žalovaný nepovažoval právní argumentaci účastníka řízení za důvodnou a proč jeho odvolací námitky považoval za liché, mylné nebo vyvrácené, shodují-li se žalobní námitky s námitkami odvolacími a nedochází-li krajský soud k jiným závěrům, je přípustné, aby si krajský soud správné závěry se souhlasnou poznámkou osvojil.*“

Za správné, zákonné, zjištěným informacím odpovídající a taktéž náležitě odůvodněné považuje krajský soud i neudělení azylu dle § 13 a 14 zákona o azylu. K udělení azylu dle § 13 zákona o azylu (tzv. azyl za účelem sloučení rodiny), který sice zohledňuje rodinné vazby, ale uplatňuje se toliko vůči zákonem vymezenému okruhu rodinných příslušníků azylanta, nebyl v případě žalobce shledán zákonný podklad, neboť žalobce není rodinným příslušníkem azylanta, jemuž byl udělen azyl dle § 12 nebo 14 cit. zákona.

Udělení humanitárního azylu (§ 14 zákona o azylu) je zcela na volné úvaze správního orgánu a rozhodnutí o něm podléhá přezkumu soudu pouze v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda při zjišťování podkladů takového úsudku byla dodržena pravidla tzv. spravedlivého procesu. Za splnění těchto předpokladů není soud oprávněn z týchž skutečností dovozovat jiné nebo přímo opačné závěry. Soud zhodnotil, že rozhodnutí žalovaného o neudělení humanitárního azylu je v souladu se zákonem. Ten měl dostatek podkladů a informací i od samotného žalobce, z nichž nebylo možno na případnou důvodnost tohoto postupu usoudit. Ač je odůvodnění žalovaného stručné, je třeba připomenout, že na udělení azylu z humanitárních důvodů není právní nárok. Závěr žalovaného je tak plně v souladu s rozhodovací činností NSS, kdy lze odkázat např. na jeho rozhodnutí sp. zn. Azs 8/2004 ze dne 11.3. 2004, v němž se podává: „*Smysl institutu humanitárního azylu podle § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, spočívá v tom, aby rozhodující správní orgán měl možnost azyl poskytnout i v situacích, na něž sice nedopadá žádná z kautel předpokládaných taxativními výčty ustanovení § 12 a § 13 zákona o azylu, ale v nichž by bylo přesto „nehumánní“ azyl neposkytnout. Správní orgán díky tomu může zareagovat nejen na případy, jež byly předvídatelné v době přijímání zákona o azylu jako obvyklé důvody udělování humanitárního azylu (např. u osob zvláště těžce postižených či nemocných, u osob přicházejících z oblastí postižených humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory), ale i na situace, jež předvídané či předvídatelné nebyly. Míra volnosti této jeho reakce je pak omezena pouze zákazem libovůle, vyplývajícím pro orgány veřejné moci z ústavně zakotvených náležitostí demokratického a právního státu.*“

Následně správní orgán postupoval dle § 28 zákona o azylu a zkoumal, nesplňuje-li žalobce důvody k udělení tzv. doplňkové ochrany tak, jak je upravena v ust. § 14a a § 14b zákona o azylu.

Dle § 14a odst. 1 zákona o azylu se doplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany

zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. Dle § 14a odst. 2 téhož zákona se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c) vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

Podle § 14b odst. 1 zákona o azylu se v případě hodném zvláštního zřetele udělí doplňková ochrana za účelem sloučení rodiny rodinnému příslušníkovi osoby požívající doplňkové ochrany, i když v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude v jeho případě zjištěn důvod pro její udělení. Podle § 14b odst. 2 téhož zákona se rodinným příslušníkem pro účely sloučení rodiny podle odstavce 1 rozumí manžel osoby požívající doplňkové ochrany, svobodné dítě osoby požívající doplňkové ochrany, které je mladší 18 let, rodič osoby požívající doplňkové ochrany, která je mladší 18 let, nebo zletilá osoba odpovídající za nezletilou osobu bez doprovodu. Podle § 14b odst. 3 zákona o azylu je předpokladem pro udělení doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny manželů osoby požívající doplňkové ochrany trvání manželství před udělením doplňkové ochrany cizinci. Podle § 14b odst. 4 zákona o azylu v případě polygamního manželství, má-li již osoba požívající doplňkové ochrany manžela žijícího s ním na území České republiky, nelze udělit doplňkovou ochranu za účelem sloučení rodiny další osobě, která je podle právního řádu jiného státu manželem osoby požívající doplňkové ochrany.

Smyslem a účelem doplňkové ochrany je poskytnout subsidiární ochranu a možnost legálního pobytu na území České republiky těm žadatelům o mezinárodní ochranu, kterým nebyl udělen azyl, ale u nichž by bylo z důvodů taxativně uvedených v § 14a zákona o azylu neúnosné nebo jinak nežádoucí požadovat jejich vycestování. V odůvodnění této části rozhodnutí žalovaný vycházel jak z informací od žalobce, tak z informací získaných v průběhu správního řízení, které si k případu žalobce sám obstaral. Rovněž zohlednil informace předložené samotným žalobcem, které se vztahovaly k extradičnímu řízení a posouzením jak celkové společensko politické a bezpečnostní situace v Bělorusku, tak rovněž posouzením obsahu zpráv použitých v extradičním řízení udělil žalobci tzv. doplňkovou ochranu dle § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu. Důvody a úvahy, kterými byl správní orgán veden pak jasně vtělil do odůvodnění rozhodnutí. Krajský soud neshledal za důvodnou výtku žalovaného mířící do relativně „krátké doby“, na kterou byl tento typ mezinárodní ochrany udělen a kloní se k postoji žalovaného, který na žalobní námitku věcně a jasně zareagoval ve vyjádření k žalobě. Je tak zjevné, že žalobce se návratu do Běloruska z pohledu azylového práva obávat nemusí do té doby, dokud budou poměry v Bělorusku shodné s těmi, za kterých správní orgán rozhodl kladně o doplňkové ochraně. Rozhodnutí správního orgánu v této otázce považuje krajské

soud za zcela adekvátní žalobcovu příběhu a faktické situace v zemi původu. Otázka trestní extradice je v kompetenci jiných státních orgánů, které shledaly vydání žalobce s ohledem na poměry v zemi (míněno justici a poměry ve věznicích) rovněž nerealizovatelným.

Krajský soud uzavírá, že neshledal vady správního řízení, které předcházelo vydání napadeného rozhodnutí, dle jeho názoru bylo rozhodnutí vydáno v souladu se zákonem, a proto žalobu jako nedůvodnou zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaný, který měl ve věci plný úspěch, by měl právo na náhradu nákladů řízení před soudem proti žalobci, který ve věci úspěch neměl. Žalovanému však žádné náklady v řízení před soudem nevznikly, a proto soud nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Hradci Králové dne 27. února 2013

JUDr. Marcela Sedmíková, v.r.
samosoudkyně